

*„Jak przygotować pracę na II
etap Olimpiady Wiedzy o
Górnym Śląsku?”*

Adam Hibszer

Katowice, 8.11.2016

Organizatorzy OWoGŚ

Związek Górnośląski

**Instytut Badań Regionalnych
Biblioteki Śląskiej**

Olimpiada Wiedzy o Górnym Śląsku -
ogólnopolski, interdyscyplinarny konkurs
dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Celem konkursu jest sprawdzenie wiedzy
o Górnym Śląsku z zakresu:

- 1/ geografii,
- 2/ historii,
- 3/ literatury i dialektu śląskiego,
- 4/ sztuki i dziedzictwa kulturowego

<http://slaskaolimpiada.cba.pl>

Temat VI edycji „Od reformacji do rewitalizacji. Ewolucje i rewolucje na Górnym Śląsku”

Olimpiada Wiedzy o Górnym Śląsku

Geografia – Historia – Literatura i dialekt śląski – Sztuka i dziedzictwo kulturowe

[STRONA GŁÓWNA](#)

[O KONKURSIE](#)

[BIEŻĄCA EDYCJA](#)

[TERMINY](#)

[DO POBRANIA](#)

[PATRONATY](#)

[POPRZEDNIE EDYCJE](#)

[GALERIA](#)

[KONTAKT](#)

Temat VI edycji „Od reformacji do rewitalizacji.”

Finał Olimpiady 2016 – zdjęcia

Finał V edycji Olimpiady: Górny Śląsk: granice, region

Kategoria: Bieżąca edycja

Temat VI edycji „Od reformacji do rewitalizacji. Ewolucje i rewolucje na Górnym Śląsku”

13 maja 2016

Temat VI edycji OWOgŚ (rok szkolny 2016/2017) Od reformacji do rewitalizacji. Ewolucje i rewolucje na Górnym Śląsku. W dzieje każdego regionu (podobnie jak państwa, czy na mniejszym obszarze – gminy) wpisane są wydarzenia, które były początkiem ważnych zmian, o konsekwencjach widocznych nawet po paru wiekach. Wydarzenia, które zapoczątkowały nowe procesy gospodarcze, zmieniły obraz kulturowy regionu, relacje społeczne. W przypadku Górnego Śląska takimi wydarzeniami w sposób [...]

Bieżąca edycja, Ważne

Temat edycji

Co nowego

- ✂ Temat VI edycji „Od reformacji do rewitalizacji. Ewolucje i rewolucje na Górnym Śląsku” 13 maja 2016
- ✂ Finał Olimpiady 2016 – zdjęcia 19 kwietnia 2016
- ✂ Finał V edycji Olimpiady: Górny Śląsk: granice, region pogranicza 4 kwietnia 2016
- ✂ Indeksy Uniwersytetu Śląskiego dla laureatów Olimpiady 29 marca 2016
- ✂ Zbliża się finał V edycji OWOgŚ – przypominamy tematy wystąpień 23 lutego 2016

Galeria

HARMONOGRAM OLIMPIADY WIEDZY O GÓRNYM ŚLĄSKU

Edycja VI (rok szkolny 2016/2017)

Etap I – Eliminacje szkolne (test): 11.10.2016

Etap II – przygotowanie przez uczestnika pracy pisemnej: 16.10-02.12.2016

Ostateczny termin przekazania prac do komisji szkolnej: 07.12.2016

Ocena prac przez komisje szkolne, wyłonienie zwycięzców rekomendowanych do udziału w finale: 7-17.12.2016

Ostateczny termin przekazania prac wraz z kartami oceny do Komitetu Głównego (data dotarcia prac do siedziby Organizatora): 21.12.2016

Weryfikacja prac przez Komitet Główny: 22.12.2016-28.01.2017

Ogłoszenie listy finalistów na stronie internetowej OWoGŚ: 31.01.2017

Przygotowanie do zawodów finałowych: luty – marzec 2017

Zawody finałowe: 31.03.2017 (piątek) Biblioteka Śląska w Katowicach

§ 4. Organizacja zawodów

4.2.2. Etap II –praca konkursowa

Praca konkursowa to samodzielna, pisemna praca ucznia, o charakterze badawczym, na wybrany temat, podany w danej edycji Olimpiady.

Uczestnik może korzystać z pomocy opiekuna merytorycznego, zwłaszcza przy kompletowaniu źródeł informacji, wyborze metod pracy oraz konstrukcji opracowania.

Autor opracowania powinien zastosować się formalnych wytycznych zamieszczonych na stronie internetowej Olimpiady.

Zestaw tematów do wyboru opracowuje Komitet Główny i umieszcza na stronie internetowej Olimpiady .

Uczestnicy przekazują prace komisji szkolnej w terminie ujętym w harmonogramie danej edycji Olimpiady.

Prace ocenia komisja szkolna, zgodnie z kartami oceny opracowanymi przez Komitet Główny.

Tematy do wyboru przez uczniów w II etapie Olimpiady

I. GEOGRAFIA

1. Krajobrazowe i/lub społeczne konsekwencje XIX-wiecznej rewolucji przemysłowej na Górnym Śląsku (np. skutki odkrycia i eksploatacji kopalin oraz industrializacji) - na przykładzie dzielnicy zamieszkania lub własnej miejscowości.
2. Propozycja jednodniowej wycieczki szlakiem obiektów powstałych na Górnym Śląsku w wyniku trzeciej rewolucji przemysłowej (rewolucji naukowo-technicznej).
3. Rewitalizacja wybranego obiektu poprzemysłowego (hałdy, zapadliska, dawnego zakładu przemysłowego itp.) na Górnym Śląsku. Opis i ocena zrewitalizowanego obiektu lub własna propozycja rewitalizacji takiego obiektu.
4. Współczesne “rewolucyjne” zmiany wokół nas. Opis i ocena wybranych kilku przykładów ilustrujących rewolucję informacyjno-technologiczną w mojej miejscowości (lub gminie).

Tematy do wyboru przez uczniów w II etapie Olimpiady

II. HISTORIA

1. Rewolucja przemysłowa czy wielusetletnia industrializacja? - gospodarczy wizerunek Górnego Śląska/mojej miejscowości.
2. Bohaterowie górnośląskiej rewolucji przemysłowej i współczesna pamięć o nich (*na podstawie badań we własnym środowisku*).
3. “*Cuius regio, eius religio*”. Wyjaśnij proces historyczny na przykładzie księstwa cieszyńskiego lub innej wybranej ziemi górnośląskiej.
4. Konflikt polsko-niemiecki a przebieg wydarzeń przełomu 1918-1922 w mojej miejscowości i ich konsekwencje dla mieszkańców.

Tematy do wyboru przez uczniów w II etapie Olimpiady

III. LITERATURA I DIALEKT ŚLĄSKI

1. *Całe fale słów wzgardzonych, wyciepanych, słów sponiwyiranych, zmazanych, uznanych za prymitywne. Pisz do Ciebie, śliczno M.K. w słowach poniżonych - Z. Kadłubek, Listy z Rzymu).* Renesans śląskiej mowy? Opisz zjawisko, odwołując się do własnych badań (m.in. konkursy śląskiej mowy, wywiady środowiskowe, ankiety).
2. Majzel i laubzega. Rewolucja przemysłowa na Górnym Śląsku i jej ślad w nazewnictwie technicznym przeniesionym do gwary śląskiej. Czyli inaczej: o przyczynach frekwencji germanizmów w gwarze.
3. Ethos protestancki w tekstach Jerzego Pilcha. Analiza wybranych utworów (do wyboru proza, dzienniki lub publicystyka) w kontekście zasad kościoła luterańskiego.
4. *Niy je dobrze być Ślonzokym. Ale jak sie już je Ślonzokym, to czy idzie być kim innym? Bycie Ślonzokym to je stan duszy, a niy żodne obywatelstwo.* (Z. Kadłubek, *Listy z Rzymu*). Ewolucja śląskiej tożsamości na przykładzie losów dwóch wybranych bohaterów (np. Wyrąbany chodnik, Ostwind, Pierwsza polka, Drach).

Tematy do wyboru przez uczniów w II etapie Olimpiady

IV. SZTUKA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

1. Od Grzegorza Gorczyckiego do śląskiego rapu. Omów na wybranych przykładach ewolucję w śląskiej muzyce.
2. Obraz śląskich przełomów (rewolucji i ewolucji) w sztuce.
3. Szukanie śladów reformacji. Sztuka we wnętrzach górnośląskich kościołów katolickich i ewangelickich - na przykładzie kościołów w mojej okolicy.
4. Kultura ludowa w robotniczych osiedlach. Jak wielka industrializacja i migracje przełomu XIX i XX wieku przeniosły kulturę śląskich wsi na tereny miejskie (strój ludowy, zwyczaje, folklor).

Tematy do wyboru przez uczniów w II etapie Olimpiady

V. TEMATY INTERDYSCYPLINARNE

1. Filmy Kazimierza Kutza jako obraz buntów społecznych i narodowych.
2. Stare centra miast i osiedla bloków. Wpływ gwałtownej urbanizacji po II wojnie światowej na obraz mojej miejscowości i społeczne wartościowanie starych i nowych dzielnic.
3. Dwie wieże. Górnośląskie miejscowości z parafiami katolickimi i ewangelickim. Charakterystyka społeczna mieszkańców, współżycie, wzajemne zainteresowanie, postawy tolerancji - na przykładzie bliskiej mi miejscowości.
4. Zmiany krajobrazu śląskich wsi - od dawnego budownictwa ludowego po osiedla willowe. Na przykładzie własnej miejscowości i okolicy.
5. Śląsk, w którym chciałbym mieszkać - obraz wybranych miejsc i obiektów. Koncepcja futurystycznej wizji ilustrowana grafiką.
6. Ten straszny Śląsk, ten cudowny Śląsk. Górny Śląsk w oczach mieszkańców innych regionów. Ewolucja opinii (badania własne).

Final OWoGŚ, 1 kwietnia 2016 r.

Final OWoGŚ, 31 marca 2015 r.

Final OWoGŚ, 1 kwietnia 2016 r.

Struktura pracy

Wstęp / wprowadzenie

I. Rozdział

II. Rozdział

III. Rozdział

III.1. Podrozdział

III.2. Podrozdział

III.3. Podrozdział

Podsumowanie / zakończenie (wnioski)

Bibliografia (literatura)

Źródła

Spis ilustracji, tabel

Praca II etapu (uwagi szczegółowe)

Strona tytułowa pracy powinna zawierać:

- nazwę olimpiady i numer jej edycji (rok szkolny)
- nazwę dziedziny i numer wybranego tematu,
- tytuł pracy,
- imię i nazwisko autora,
- klasę i nazwę szkoły,
- imię i nazwisko nauczyciela/opiekuna,
- praca powinna być opatrzona pieczęcią szkoły.

Spis treści

- należy umieścić po stronie tytułowej,
- tytuły rozdziałów i podrozdziałów powinny być oznaczone cyframi arabskimi lub rzymskimi,
- po tytułach nie należy stawiać żadnych znaków przestankowych,
- strony należy ponumerować

Praca II etapu (uwagi szczegółowe)

Forma pracy

- zapisana w formacie A4, czcionką Times New Roman, rozmiar 12, interlinia 1,5,
- margines lewy powinien mieć szer. 35 mm, górny, prawy i dolny po 25 mm,
- tekst należy wyjustować oraz usunąć tzw. sierotki (przenosząc za pomocą twardej spacji „jedno-i dwu znaków” np. „w”, „i”, „ze”, znajdujące się na końcu wersów do następnej linii),
- w całej pracy należy konsekwentnie stosować jednolity system skrótów.

Elementy pozatekstowe:

- wszystkie ilustracje (zdjęcia, mapy, szkice, diagramy, wykresy), tabele, należy ponumerować i zaopatrzyć w podpisy (źródło pochodzenia, autor),

np. Wykres 1. Procentowy udział Polaków w wyborach do sejmu i senatu w 2015 roku.

- w przypadku ilustracji tj. zdjęć, map itp. numerację i tytuły należy umieścić pod spodem, czcionka Times New Roman, rozmiar 10,
- w przypadku tabel numer i tytuł należy umieścić na górze ,
- pod spodem należy z kolei podać źródło danych (przypis do literatury, dane GUS, opracowanie własne),
- nagłówki kolumn w tabelach piszemy wielką literą.

Praca II etapu (uwagi szczegółowe)

Wstęp powinien zawierać:

- problem i cel badawczy,
- hipotezy,
- zakres pracy (miejsce, środowisko, czas),
- zastosowane metody, techniki i narzędzia badawcze,

Zakończenie

- należy ustosunkować się do hipotez, które postawiono we wstępie,
- należy odpowiedzieć, czy udało się osiągnąć cel badawczy, w jakim stopniu,
- przedstawić wnioski z analizy zebranych materiałów.

Ankiety

- w przypadku prac opartych na ankietach konieczne jest załączenie w aneksie kwestionariusza,
- należy zaznaczyć we wstępie pracy w jaki sposób była przeprowadzona (online, forma papierowa), na jakiej próbie badawczej (wielkość grupy badawczej, wiek, pochodzenie, wykształcenie).

Praca II etapu (uwagi szczegółowe)

Przypisy (w przypadku ich zastosowania)

- umieścić na dole strony, wielkość czcionki Times New Roman 10,
- podobnie jak tekst główny, należy również wyjustować,
- stosować konsekwentny zapis,
- każdy przypis zaczyna się z dużej litery, a kończy się kropką.

Bibliografia

- powinna być uporządkowana alfabetycznie, składa się na nią:
- literatura przedmiotu,
- artykuły prasowe,
- akty prawne,
- publikacje dostępne online.

Praca II etapu

W karcie oceny uwzględnia się następujące kryteria:

- wartość i poprawność merytoryczna pracy,
- badawczy charakter pracy,
- obecność samodzielnych sądów i ocen,
- różnorodność wykorzystanych źródeł,
- poprawność formalna opracowania.

Komisja szkolna po zakończeniu oceny prac, tworzy listę rankingową uczestników, wg sumy uzyskanych punktów.

Uczniowie którzy uzyskali co najmniej 75% punktów z pracy pisemnej i ostatecznie zajęli miejsca 1 –3, zgłaszani są przez szkołę do etapu finałowego. Prace zwycięzców, wraz z kartą oceny pracy, przesyłane są przez komisję szkolną do siedziby Komitetu Głównego na adres podany na stronie internetowej Olimpiady, w terminie zgodnym z harmonogramem danej edycji. Organizatorzy nie pokrywają kosztów przesłania prac do Komitetu Głównego.

Komitet Główny dokonuje ponownego sprawdzenia i oceny nadesłanych prac. Do finału dopuszczeni są uczniowie, których praca po weryfikacji uzyskała co najmniej 75% punktów.

Dziękuję za uwagę

Adam Hibszer

The background features several sets of concentric circles in a lighter shade of blue, resembling ripples in water. These circles are scattered across the lower half of the slide, with a larger set of three circles centered near the bottom right and several smaller ones to the left and above.